Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פעסטער צייטונג

דיזעס בלאטט ערשיינט
דריימאל יאבענטליך
מאנטאג, מיטטוואך אונד פרייטאג,
אונד קאסטעט
פיר עסטערייך-אונגארן
גאנציאהריג 10 גולד. — קר. ע. וו.
האלביאהריג 5 גולד. — הר. ע. וו.
פיערטעליאהר. 2 גולד. 50 קר. ע. וו.
פירים אויסלאנד
גאנציאהריג 11 גולד. — הר. ע. וו.
האלביאהריג 5 גולד. 50 הר. ע. וו.
פיערטעליאהר 2 גולד. 75 קר. ע. וו.

אויף דיזיגער צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
פרענומערירען
אונד דער פרענומעראצאנס-פעריאדן
בעגינגנט מיט דעם עפסאנג דעס
ערסטען בלאטעס.
דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
וואיצנער בולווארד נומ. 29
וואהין מאן אויך דיא פרענומעראצ-
אָנס-געלדער צו זענדען בעליעבט.

דריצעהנטער יאהרגאנג. פעסט, מיטטוואך ה אדר ב׳ ה.תרמ״א. Nr. 29. Pest, den 9. März 1881.

טירקישער שווינדעל.

דיא געזאנדטען-קאנפערענץ אין קאנסטאנ-טינאפעל, אין וועלכער דיא פרידענס-פערמיטטע-לונג צווישען גרעבעגלאנד אונד דער טירקיא אינס ווערק געזעטצט ווערדען זאללטע, האט שאן מיט איינעם שווינדעל בעגאנגען. דער אנפאנג איזט אלזא אין שווינדעל אונד דאס ענדע ווירד אויך נור אין שווינדעל זיין. זאמסטאג פריה איזט געמלדט דער איינע אמטליכע דעפעשע אים קאנסטאנטינאפעל איינגעלייפען, דאס דיא דאר טיגען קאנפערענץ-פער-זאממלונגען שאן זאמסטאג-מיטטאג בעגינגען ווערדען. זאנטאג פריה אבער מעלדעטע וויעדער איינע אנדערע דעפעשע, דאס נאכדעם דיא בעפאללמעכטיגטען דעם סולטאנס, וועלכע אן דען קאנפערענץ-פערהאנדלונגען טהיילנעהמען זאללטען, פאן דער זשטונד איכטיגשטע פערשטענדיגונגען ווארען, זא מאנן דיזעס זשטונד איכט מעהר זאמסטאג, זאנדערן ערסט זאנטאג מיטטאג שטאטטפינדען. — מאנטאג איזט וועדער איינע דריטטע דעפעשע איינגעטראפפען מיט דער נאכריכט: דיא פרידענס-פערמיטטלונגען געזאנדטען אין קאנסטאנטינאפעל האטטען זיך בעריישט זאנטאג מיטטאגס אים פאלאסט דעם עגגלישען געזאנדטען צו איינער בע-ראטהונג פערזאממעלט; דער אבגעזאנדטע דעם סולטאנס, סערזער פאשא, ערשיען אויך אין דיע-זער זשטונד—אלס מאן אבער מיט דער בעראטהונג בעגינגען אללזאמען, דאס איין צווייטער אבגעזאנ-טער דעם סולטאנס אונד זאגטע: סערזער פאשא מאכע זיך זאפארט צום סולטאן צוריקבעגעבען, דא דער סולטאן מיט אידם זעהר ווייטגעהנדע צו בע-שפרעכען האבע, אין פאללגע דעסען קאנגט דיא בעראטהונג. ווייטער איכט אבגעהאלטען ווערדען, אונד דיא בעריישט פערזאממעלטען געזאנדטע גע-גען ווייטער אייסאנאנערע.

אלזא ווייטער דיא אלטען סולטאנס-לייגען, דיא אלטע טירקישע שווינדעל-פאלטיק מיט דען ווייגען פערשלעפפונגען, פערצאגערונגען אונד צוי-דערונגען. דער סולטאן פערשפרעכט נאכגיביגקייט אונד האלט זיין ווארט עבענזאוויעל דיא זיינע אנ-דערען פערשפרעכונגען. דאס ענדע דער געזאנד-טען-קאנפערענץ אין קאנסטאנטינאפעל ווירד דא-דורך נור דאסזעלבע זיין, וואס עס פאר פיער יאר-רען וואר, נעמלך דער קריעג, דאמאלס צווי-שען דער טירקיא אונד רוסלאנד, דיעסמאל צווישען דער טירקיא אונד גרעבעגלאנד. איינע דעפעשע דעם גנסטרינען „פעסטער שרינאל“ מעלדעט אויך: בוסמארק בעראטהטע דיא געגענווערטיגען בע-מיהונגען דער מעכטע צור ערהאלטונג דעס פריע-דענס צווישען דער טירקיא אונד גרעבעגלאנד אלס בעריישט מסלאנען — אונד ער האלט דאדורך דען קריעגס-אויסבروך פיר זיכער.

ערסט נעסטערי אבענד איזט דער איינע אמט-ליכע קאנסטאנטינאפעלער דעפעשע איינגעטראפפען מיט דער מעלדונג, דאס פאר-געסטערן דיא ערסטע זשטונד לוסע אין דער גרעבעגש-טירקישען שטאטטגעפונדען. דיא זשטונד דיעסמאל פאן 1 ביז האלב 5 אוהר נאכמיטטאגס. אין דיזעער זשטונד וואר אויך דער טירקישע קריעגסמיניסטער, וויא ווייטען דיא בעראטהונגען אין דיזעער זשטונד געדיעהען זינד— דאס זאללדיא וועלט שפעטער ערפאהרען.

אינער מיניסטער - פרעזידענט הערר פאן טסא ווילל נאך מיט איינען אנגאר-שען מיניס-טערן זיך מעהר-ערען טאגען אין ווען. וויא אינער דעם פאר-זעטצע דעם קאנגס גראסערע מיניסטער-בעראטהונגען שטאטטפינדען. וואס דא אין ווען אין דיזען בעראטהונגען בעשפראבען ווירד, איזט נאך אימער געהיימניס; דיא צייטונגען קאנגען הערויבער בלאס אהרע מוטהמאסונגען איששפרע-כען. אנפאנגס האט עס געהייסען: מיניסטער-פרע-זידענט הערר פאן טסא וואללע מיט דעם קאנגע דיא נאך אין דיזעם רייסטאגע צו ערלעדיגענדען גגעגענשטענדע בעשפרעכען אונד דען טערמין צור שליעסונג דעס רייסטאגעס פעסטשטעללען. — עטצט אבער הייסט עס: דיא ערנסט גגעזאר-דענע גרעבש-טירקישע אנגעלעגענהייט בילדט דען הייסטגעגענשטאנד דער מיניסטער-בעראטהונגען אין ווען. מאן ווירד זיך ערא'ننגערן, דאס אים אהרע 1878 הערר פאן טסא עבען זא אפט נאך ווען גע-פאהרען וואר, דארט אן מעהרערען מיניסטער-בעראטהונגען טהיילנעהמען האטטע — אונד דאס ענדע וואר דיא בעזעטצונג באסגעגענס. — נון דא עטצט ווידער דער גרעבש-טירקישע קריעג אין איסזבט שטעהט, זא איזט עס ליכט אנגעגעבען, מאן וואללע אין ווען בעשליעסען, פאר אללעם דיא שאן בעזעטצטען טירקישען פראוינצען. באס-נין אונד דיא הערצעגאוויגא, גגנגלוך אין בעזיטז צו נעהמען (דאס נעמלך דיעזע פראוינצען ווירד-לך אלס אייגענטהום אינזערער מאנארכיע אנערי-קאנגט ווערדען) אונד דאנן זאללמאן ערסט דיא פאריזבסט-מאסרעגעלן בעשפרעכען. דיא אינזערע מאנארכיע אים פאללע דעם אבערמאלינען אים-ברוכעס דעם אריענטאלישען קריעגס אנגע-ווענ-דען האבען ווירד.

עס איזט אלזא קלאר, דאס זיך אים אריענטע נייע איכערראשונגען פיר דאס פריה-אר פאבערי-טען, דאס דיא גרעבשען אונד טירקישען קריעגס-ריסטונגען נעכט בלאס צו פאראיע-צייגען גע-מאכט ווערדען, עבענזא בעלאנגט איזט עס. דאס עס אין ווען אינע האפ-פארטיא גיבט, וועלכע מיט דער אינפאבען בעזעטצונג באס-ינגס אונד דער הערצעגאוויגא נעכט צופ-ריעדען, דיא פאללשטעהיגע בעזעטצ-ערגיפונג דיעזער בירדען פראוינצען אנ-שטרעבט אונד דיא בעזעטצונגען אינזערער מאנאר-כיע אים אריענט וואגר בז נאך סאלאניק (גראס סע טירקישע האפנישטאדט, נאמרלך פאן נייע-בעגלאנד) איסצודעהנען בעאבזיכטיגט.

אן דער פאר-געסטערנען קלוב-זשטונג דער פעראיינגטען אפפאזיציאן וואהרד איך דער דער בעשלוס געפאסט. דאס בארא שענגיע אין איינער דער נעבסטען זשטונגען דעם אונגארישען ריכס-טאגעס דען מיניסטער-פרעזידענטען טיסא בעציג-לוך זיינער איסזערטיגען פאלטיק איינערפאללד-דען ווירד. דאס מ ווירד דען פאלטישען שטאנדפינכט אינזערער מאנארכיע נגעגענאיבער דען נייערען ערנסטען פאר-געגען אים אריענט קעגגען לעגען. דיעזע אינטערפעללאציאן ווירד אים אים דא אינ-טערפסאנטערע זיין, אלס עס דאס ערסטעמאל זיין ווירד, דאס שענגיע דיעזע רעגערונג אבערהיפט אינטערפעללירט, זא וויא אויך דעס-אלב, ווייל דער גגעגענשטאנד דער אינטערפעללאציאן אין האב-ווכטגער איזט, דער אויסערסט לינקע דעפוטירטע הערפי דאס וואהל שאן אין דיעזער גרעבש-טיר-קישען אנגעלעגענהייט איינע אינטערפעללאציאן אן טיסא גערכטעט. דיא אבער בז היטש נאך אבבע-אנטוואرטעט געבליעבען, אונד נון גליבט מאן, דאס הערר פאן טיסא איינעם בארא שענגיע אנטוואرטען ווירד. —

דעם פאר-זטצע דעם קאנגס גראסערע מיניסטער-בעראטהונגען שטאטטפינדען. וואס דא אין ווען אין דיעזען בעראטהונגען בעשפראבען ווירד, איזט נאך אימער געהיימניס; דיא צייטונגען קאנגען הערויבער בלאס אהרע מוטהמאסונגען איששפרע-כען. אנפאנגס האט עס געהייסען: מיניסטער-פרע-זידענט הערר פאן טיסא וואללע מיט דעם קאנגע דיא נאך אין דיעזעם רייסטאגע צו ערלעדיגענדען גגעגענשטענדע בעשפרעכען אונד דען טערמין צור שליעסונג דעס רייסטאגעס פעסטשטעללען. — עטצט אבער הייסט עס: דיא ערנסט גגעזאר-דענע גרעבש-טירקישע אנגעלעגענהייט בילדט דען הייסטגעגענשטאנד דער מיניסטער-בעראטהונגען אין ווען. מאן ווירד זיך ערא'ننגערן, דאס אים אהרע 1878 הערר פאן טיסא עבען זא אפט נאך ווען גע-פאהרען וואר, דארט אן מעהרערען מיניסטער-בעראטהונגען טהיילנעהמען האטטע — אונד דאס ענדע וואר דיא בעזעטצונג באסגעגענס. — נון דא עטצט ווידער דער גרעבש-טירקישע קריעג אין איסזבט שטעהט, זא איזט עס ליכט אנגעגעבען, מאן וואללע אין ווען בעשליעסען, פאר אללעם דיא שאן בעזעטצטען טירקישען פראוינצען. באס-נין אונד דיא הערצעגאוויגא, גגנגלוך אין בעזיטז צו נעהמען (דאס נעמלך דיעזע פראוינצען ווירד-לך אלס אייגענטהום אינזערער מאנארכיע אנערי-קאנגט ווערדען) אונד דאנן זאללמאן ערסט דיא פאריזבסט-מאסרעגעלן בעשפרעכען. דיא אינזערע מאנארכיע אים פאללע דעם אבערמאלינען אים-ברוכעס דעם אריענטאלישען קריעגס אנגע-ווענ-דען האבען ווירד.

עס איזט אלזא קלאר, דאס זיך אים אריענטע נייע איכערראשונגען פיר דאס פריה-אר פאבערי-טען, דאס דיא גרעבשען אונד טירקישען קריעגס-ריסטונגען נעכט בלאס צו פאראיע-צייגען גע-מאכט ווערדען. עבענזא בעלאנגט איזט עס. דאס עס אין ווען אינע האפ-פארטיא גיבט, וועלכע מיט דער אינפאבען בעזעטצונג באס-ינגס אונד דער הערצעגאוויגא נעכט צופ-ריעדען, דיא פאללשטעהיגע בעזעטצ-ערגיפונג דיעזער בירדען פראוינצען אנ-שטרעבט אונד דיא בעזעטצונגען אינזערער מאנאר-כיע אים אריענט וואגר בז נאך סאלאניק (גראס סע טירקישע האפנישטאדט, נאמרלך פאן נייע-בעגלאנד) איסצודעהנען בעאבזיכטיגט.

אן דער פאר-געסטערנען קלוב-זשטונג דער פעראיינגטען אפפאזיציאן וואהרד איך דער דער בעשלוס געפאסט. דאס בארא שענגיע אין איינער דער נעבסטען זשטונגען דעם אונגארישען ריכס-טאגעס דען מיניסטער-פרעזידענטען טיסא בעציג-לוך זיינער איסזערטיגען פאלטיק איינערפאללד-דען ווירד. דאס מ ווירד דען פאלטישען שטאנדפינכט אינזערער מאנארכיע נגעגענאיבער דען נייערען ערנסטען פאר-געגען אים אריענט קעגגען לעגען. דיעזע אינטערפעללאציאן ווירד אים אים דא אינ-טערעסאנטערע זיין, אלס עס דאס ערסטעמאל זיין ווירד, דאס שענגיע דיעזע רעגערונג אבערהיפט אינטערפעללירט, זא וויא אויך דעס-אלב, ווייל דער גגעגענשטאנד דער אינטערפעללאציאן אין האב-ווכטגער איזט. דער אויסערסט לינקע דעפוטירטע הערפי דאס וואהל שאן אין דיעזער גרעבש-טיר-קישען אנגעלעגענהייט איינע אינטערפעללאציאן אן טיסא גערכטעט. דיא אבער בז היטש נאך אבבע-אנטוואرטעט געבליעבען, אונד נון גליבט מאן, דאס הערר פאן טיסא איינעם בארא שענגיע אנטוואرטען ווירד. —

איין בריעף מאלטקע'ס.

עס גיבט מענשען, דיא אללע איהרע גיסטעס-קראפט צור פערטהיידיגונג איינער זאכע אויפביע-טען, וועלכע פאן יעדעם בעזאנגענען מענשען אייפ'ס ענטשיעדענסטע פערדאממט ווירד. זא נאב עס אים פאר-גען יאהרהונדערטע אין פארז איינען זעהר דייטליכען מאנן, וועלכער איין בוך דאריבער שריעב, דאס דיא ב י ל ד ו נ ג דיא מענשען אונ-גלילך געמאכט האבע, אונד דאס עס פיעל בעס-סער ווערע, ווענן דיא מענשען איך הייטע נאך וויא פאר פיעלען טויזענד-יאהרען אין ווילדען הוין אין דען וועלדערן לעבען אונד זיך בלאס פאן דער יאגד ערנעהרען ווירדען. אהנע אין פעלד צו בע-בויען! — אונד דער מאנן דאס דיעזען אונזינן אין זא גיסטרייבער וויזע פערטהיידיגט, דאס ער פיר זיינע ארבייט פאן דער געלעהרטען-געזעללשאפט אין פאריז זאגאר אינע זעהר האהע בעלאהנונג ערהיעלט!—

אן דיעזען מאנן ערא'ننגערט אונס אויך גראף מאלטקע. ווייל דאבען שאן ווידערהאלט זיינע אינערגגנגען ערוועהנט, אין דענען ער דען קריעג אלס אין „גערעכטעס מיטטעל“ צום וואהלשטאנדע דער פאלקער בעצייכנעט; נון לייגט גייהרונגס אין בריעף דעם גראפען מאלטקע פאר, אין דעם ער דיעזען אינזונן פאן גיעם אלס זיינע „פעסטע אי-בערצייגונג“ בעצייכנעט.

אין יעניגער שטאאטס-מאנן שרייבט אן דעם זעלבען געמלך פאלגענדעס: „היטע ענטשטעהען דיא קריעגע דעסהאלב, ווייל דיא שטאאטען אונד פאלקער זיך גיכט פערשטענדיגען קאנגען. אין שטאאט גלייכט זיך פאן איינעם אנדערן בעטרא-גען. דיעזעס פאלל מיינט, דאס אין אנדערעם אדם אין אנדעבט צוגעפאגט. הייריס ענטשטעהען דאנן דיא פעלען קריעגע, וועלכע אבער דיא וועלט זא פיעל אינגליק בריינגען. אום דען קריעג פיר אללע עיינגיטיס צו פערמיידען, ווערע גוט, דאס גיכט דיא הענגעריגען, זאנדערן דיא פאלקער זעלבסט אין איינער אייפאיפטיגען גראפשטאדט איהרע גע-זאנדטען אממער בייזאממען העטטען. ווענן אלזא צווישען שטאאט אונד שטאאט, צווישען פאלק אונד פאלק אין שטרייט ענטשטעהען וואללטע, דא מיסטען דיעזע פאלקס-גזאנדטען דען גגעגענשטאנד דעם שטרייטעס פריפען אונד דאנן הייריבער אדער אירטהייל אויسשפרעכען, וועלכעס גייס פאן אל-לען פאלקערן אנגענאממען ווערדען ווירדע, דא וא אירהע אייגענען גזאנדטען דאסזעלבע אויסגעשפראכען האבען!—“

הייריבע ערווידערטע גראף מאלטקע אין אי-נעם רעגגערן שרייבען פאן 10-טען פאריגען מא-נאטס עטוא פאלגענדעס:

„זיא האלטען דען קריעג פיר אין פערברע-בען; איך ידיאר מיס אהנגען, גגעהרטער הערר, ווייערהאלען, דאס נאך מיינער אבערצייגונג דער קריעג קיין פערברעבען, זאנדערן פעלמעהר דאס אינגיגע „גערעכטע“ מיטטעל איזט, אים דען וואהל-שטאנד, דיא אינאבהענגיגקייט אינס דיא עהרע אין-נעם פאלקעס אדער אינעם שטאאטעס צו בעגרינ-דען אונד צו פעסטיגען; דיא בילדונג מאכט אין אינזערעם יאהר-הונדערטע זעהר גראסע אונד זעהر דאשע פאר-טשריטטע, עס איזט דאהער צו האפען, דאס מאן דיעזעס מיטטעל, נעמלך דען קריעג, זעלטענער ווירד אין אינזערינג בריינגען מיסען, אבער קיין שטאאט דארף עס אלס גרונדזאטץ אויס-שפרעכען: נע איינען קריעג פיהרען צו וואללען!

אויף דיעזע אנטוואرט אין דיעזע בריעף אין דיעזע אנגעלעגענהייט אין דיעזע אנגעלעגענהייט אין דיעזע אנגעלעגענהייט

פריא דיא בעריסס צום פיער-טאדע אונד איינגו מאנגו. דער צום גאלגען פעראורתהילט וואורדע. איינע אפפענטליכע הינריכטונג צווייער ווישער פערזאנען העטטע איבערדיס איינגן געוואלטיגען „חלול השם" פעראורזאכט. עס וואר דאהער ניר דאס פערדינסט דעם סערענטשעק צוייא ווישע „נפשות" גערעטטע אונד איינגן שרעקליכען „חלול השם" הינטאנגעהאלטען צו האבען.

4) אם מיסטען צייגטע זיך ווראך דיא עכטע ווישע געזינגונג דעם עמעריך סערענטשעק דורך פאלגענדע טהאטזאכע: איין ווישער לאנדשטייגער קאם נאך עסטערריך הערבייגעריזט אונד בראכטע צוויא קינדער מיט זיך: איינגן קנאבען אונד איין מעדכען. דען קנאבען לעס דיעזער לוסט זאגליך טויפען, אבער איך דאס מערכען גאב ער אין דיא האנד פאן קאטהאלישען גאנגען. דאמיט דיעזע דאסזעלבע אין דער כריסטליכען רעליגיאן אונטערריכטען. אלס סערענטשעק דיעס ערפיהר, בעאיילטע ער זיך. דיא צוויא אונשולדיגען קינדער פיר דאס וורענטהום צו רעטטען. פיר איהן וואר דיעזער שרעטט אים זא געפערליכער. דא ער זעלבסט איסערליך אלס אנהענגער דער לאטהא-לישען רעליגיאן זיינע ראללע שפיעלען מיסטע. דאך סערענטשעק שיטע קיינע געפאהר. ער שפענרעטע גראסע סוממען, ביז ער דיא בידען קינדער הערייס בעקאם אונד זיא דעם וורענטהומע צוריקפיהרטע.

(שלוס פאלגט.)

בריעפע דער רעדאקציאן.

ווינער עהרווירדיגן, הערן ד' ל' ו' אבער-ראבינער אין וו': איהר וו' שרייבען עיהאלטען: דיא ווירדען אונס דאך נוכט חושד זיין, דאס וויר דאס בלאטט, וועלכעס פאן איינעם קאנצליא-דיענער העיראוסגעגעבען ווירד, לעזען אונד אונס נאר מיט איינעם זאלצען אין איינע פאלעמיק איינלאסען ווירדען. אונזער פרייזאנ-בלאטט ווירד, דיא יע. דעם אנדערע אונזערע בלעטטער, פאריטטאנא פינקטליך פערזיגן, אונד פאן פרייזאנ מיטטאנ (מיט הינזוגלאסזונג דעם שבת קודש) ביז מאנטאג מיטטאג איטט עבען אין זאלכער ארטיסס-צייט-ריום, וויא פאן מאנטאג מיטטאג ביז מיטטוואך מיטטאג צור פרייפערזענדע דער מיטטוואך-אויסגאבע, נור דער אונפערשטאנד איינעם קאנצליא-דיענס, דער פאן דער צוואמענשטעללונג איינעם בלאטטס טעם קיינען בעגריפ דאס, קאנן בעהויפטען, דאס דיא דריימאל-וואכענטליכע אויסגאבע איינעם בלאטטס נור מיט חלול שבת מאגליך איטט. דיא „וויינער אללגעמיינע צייטונג" עישיינט נאר דריימאל טעגליך; פרייליך מיט מאן הייגיגי מעהר אלס איינען יעטטער האבען; ווير בעווארדען אינדעססען דאס צדקות אונד דיא יראת דיעזעס קאנצליא-דיענערס, דער אם שבת דיא קאנצליא אויסקעהרט, וואס דאך כידוע למעלתו וועגען חוסר נומות איין חלול שבת איטט, דא וועלכעס ביא אינו מתכוין דער איסור אבוואל. טעט וועגען פסוק רישא ולא ימות! — דיעזער מאנן דריפטט נאך עהער זיין בלאטט אם שבת שרייבען, וויל ווינע כתיבה עבען קיינע חכמה אונד קיינע מלאכה איטט — ד"ל.

נעשעפטסבעריכט.

פעסטער פרייז.

נעטרייד- נעשעפט. מאן ווייצען וואר נעפטען מעסט צו מארקט געבראכט, דער פערקויף וואר שווארך. 10000 איינגע מעצט וואורדען פערקויפט.

ווייצען, מחיים- 500 מעצ', 79, קילא 13,05 גולד, 100 מעצ' 77,8 קילא 12.85 גול. — 150 מעצ' 76.8 קילא 12.70 גולד. — 100 מעצ' 76.4 קילא 12.70 ק' גולד. 200 מעצ' 76,5 ק' 12.55 גול. — 100 מעצ' 72, ק' 11.40 גול. פעסטער-מאדען 200 מעצ' 76.8 קילא 12.69 גולד. 100 מעצ' 77, קילא 12.55 גולד. — 200 מעצ' 76.6 קילא 12.50 גולדען. — 170 מעצ' 72.2 קילא 11,75 גולדען. 1100 מעצ' 70, ק' 11.25 גול. 100 מעצ' 77.5 ק' 12.10 גולד. 1000 מעצ' 75,5 ק' 11.40 גולד. 80 מעצ' 5,6, ק' 11,30 גול. (אללעס פער דריי מאנאטע.)

קארן 10,10—10,55 גולד.

גערסטע פוטטער- 6,25—6,55 גולד. — מאלצ-וואארע 6,75—8 גולד.

קוקורוץ 5,50—5,55 גול.

האפער 5.88—6 גולד.

רעפס, קאהל 11.80 גולדען. —

מעהל פ-ס רייז (פער 100 קילאגראמס זאמטט זאק, פרייא אב פעסט): נו' 0: 22 גולד. — קר', נו' 1: 21 גול. 40 קר', נו' 2: 20 גול. 60 קר', נו' 3: 19 גול. 80 קר', נו' 4: 19 גול. — קר', נו' 5: 18 גול. 40 קר', נו' 6: 17 גול. — קר', נו' 7: 16 גולד. — קר', נו' 8: 15 גול. 20 קר', נו' 8½: 14 גולד. — קר', פיינע קליינע 4 גול. 40 קר', גראבע קליינע 3 גולד. 80 קר.

הילזענפרוכטע: ערבסען אונגאריישע 9—12 גול. לינזען 10—18 גול. וואלע הוידע 5,75, הויזע בריין 10,75—11. גול. גראסע ווייסע באנען 25—8,75. ווייטיגעל 10¼—10¼ גול. לינזאמען 16 גול. האנאפאטען 6,75—7.25 גולד. מאהאר 7.50 גולד. קומעל גול. ווינקען 6,75—7¼ גול. מאהן גרויער 34—35 גול. בלויער 37—38 גולד. (אללעס פער 100 קילא.)

שפיריטוס 9 גרייזע: פרוסא 20,50—21 גול. — פערבישע 18.30 גול.

עזיגטשקען, באמגישע: פרוסא (לעקוואר) נייע באנאטע 27—28. גולדען.

האניג: נעלייטערטער —,27 גולדען. — יע נאך קוואלישטע.

זאמכ יאזעניער 122 גולד. — בעסטערע וואארע 126—127 גולדען.

קנאפפערען פערבישע 15—16 גול.

ראטהקלעע 41—45 גולד.

אונשלים (חלב) - 44—45. גולד.

פעטראלעאום 19.25 גולד. —

רעפס-קובען 6,10 גול.

ריבאל דאפפעלט-דאפפערשטעק 31,50—32 גול. פער 100 קילאגראמס.

שאפ-פעללע אין פאריגער וואכע וואורדען 25000 שטיק פרישערזענע באטטענען פערקויפט. אונד צוואר דייטשוויאללגיע 2'60—3'20 גול. פער פאאר. פערבשע 125—135 גולדען. באטטער אונד באנאטע 140—155 גולדען, מוקקעטע אונד מאצעדאנישע 38—40 גולד. זעכעבוריגע 33—35 גולד. (אללעספער 102 שטיק.)

לאמפ-פעללע: דייטשוויאללגיע צו 50—75 גולד. (פער 102 שטיק.)

גאנס-פעללע 150 גולד.

ריינע, ווייטשיגע: פער 100 ק' אונגאריישע בוק-מיזטע 108—110 גולד. אכסטריאישע טראקענע 106—110 גולד.

ראפס 10—11 גולד. (אללעס פער פאאר.)

רעדער געשעפט. פפאנד-הויזע 22—24-קילא 162—164 גולד. אינגאל פערזעטצטע טעיצען פאן 12—16 קילא 166—170 גולד. צוויימאל פערזעטצטע טעיצען 15—18 קילא, 158—164 גולד. דריימאל פערזעטצטע טעיצען 19—24 קילא 164—166 גולד.

קאלבהעדער, בריינע 9—12-קילא 450—465 גולדען. גענעבטע 8—9-קילא 320—340 גולדען פער 100 קילא.

ווייענגרייז.

שפרייטמאהל 32.50—32,75 גול. צו 10000 ליטער פערצענט.

ריבאהל 31,75 — —32. גולד. פער 100 קילא.

ווייצען, פערקויפט וואורדען 25000 מעצטר-צטר, פרייזע: מחיים-ווייצען 74—76-קילא 12,80—13,25 גול. פער מעטרצטר. —

קארן, אונגאריישע 67—71-קילאגראמס 10,10—10,30 גולד' פער מעטרצטר.

גערסטע עסטערריכישע 60—64-קילא 8,80—9,50 גולדען.

קוקורוץ 6,35—6,45 גולד.

האפער, אונגאריישער 6,50—6.70 גולדען פער מעטרצטר-צענטער.

רעפס באנאטער 12.25—12.50 גולד. קאהל 13,—13 37½ גולדען.

קארן-מעהל, נו' 1: 18.50—19.50 גולד., נו' 2: 16,50—17.50 גולדען פער מעטרצטר-צטר.

ווייצען-מעהל נו' 0: 22.30—23. — גולד' נו' 1: 20,30—21.50 גולד., נו' 2: 19.80—21.30 נו': 18.30—19.30 גולדען, אללעס פער מעטרצטר צטר.

הילזענפרוכטע: לינזען 10—14 גול. באהנען 9—11 גולד. הויזען 7,60—8,25 גולד' (אללעס פער 100 קילא.) —

לאטטא-צייטונג פאם 5-טען מיין 1881.

אפען	45	71	8	80	48
לינץ	52	30	12	66	27
טריעסט	25	29	17	57	36

פערענטווארטליכער רעדאקטער: מאיר בר"ל רייז.

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

פרוכטע	קוואלישע פר. הקטאליטר	פער 100 קילאגראמס
וויצען		
נאדראונגאריש' נייער	74	— — — —
„ „ „ „	75	11.65—11.75
„ „ „ „	76	11.85—11.95
„ „ „ „	77	12.—12.05
„ „ „ „	78	12.10—12.15
„ „ „ „	79	12.20—12.30
„ „ „ „	80	— — — —
פעסטער מאדען		
„ „ „ „	75	12.—12.25
„ „ „ „	76	12.30—12.40
„ „ „ „	77	12.50—12.60
„ „ „ „	78	12.50—12.55
„ „ „ „	79	12.60—12.65
„ „ „ „	80	— — — —
מחיים		
„ „ „ „	75	12.10—12.30
„ „ „ „	76	12.35—12.45
„ „ „ „	77	12.55—12.65
„ „ „ „	78	12.75—12.85
„ „ „ „	79	12.90—12.95
„ „ „ „	80	— — — —
וויסענבורגער		
„ „ „ „	75	12.10—12.25
„ „ „ „	76	12.30—12.40
„ „ „ „	77	12.50—12.60
„ „ „ „	78	12.70—12.80
„ „ „ „	79	12.85—12.90
„ „ „ „	80	— — — —

פרוכטע	קוואלישע פר. הקטאליטר	פער 100 קילאגראמס
קארן	72	10.50—10.20
גערסטע פאלץ	62	—.— — —
גערסטע פוטטער	62	6.70—6.40
האפער	40	6.50—6.30
קוקורוץ מאלטער	75	5.75—5.70
אפרוקער	73	5.70—5.65
הויזען	—	6.—5.75
וויצען פרי אקטאבער	—	—.—
„	—	—.—
„ פרוהיאהר	—	11.32
קוקורוץ	—	5.88
גערסטע	—	—.—
האפער	—	6.37
„	—	—.—
רעפס	—	—.—

אללען-מעהל		קי.	אל.
נומער 0		22	—
„ 1		21	40
„ 2		20	60
„ 3		19	80
„ 4		19	—
„ 5		18	40
„ 6		17	—
„ 7		16	
„ 8		15	20
„ 8½		14	—
דער אללען צו 100 קילאגראמס פיר זאק			
שפיריטוס: אלטע פערפאר פרוסא		32	75
„ נייע „ קאיזערליכע		31	50

מורז-טאבעללע פאם 5. מערץ.

נעדרדמורז	קי.	אל.
וולכיריאלע	—	100
רוקאמזן	5	53
עסטערייכיזאונגאריש 8 גולדען נאלדר		
שטיק (20 פאאנדס)	9	30
נאפאלעאנדאר	9	30
דייטשע ווייסבאנדאמזען	57	32
20 מאריאנשטק	11	45
פאסיריזעל	1	22

לאזע.	קי.	אל.
1854-ער פעיצענטיגע שטאאטסלאזע	121	50
1860-ער „ נאנצע	120	75
דרעסדא „ האלבע	132	25
1864-ער לאזע צו 100 גולדען	173	—
דרעסדא „ 50 „	171	—
וואמא רינגענשטיינ	27	—
מוילענלאזע	22	75
קלעפס-לאזע	180	50
אונגאריש איינגאנגס-אנלעהען	42	—
ווייגעלבענדאלאזע-אנגלעזאגען	106	—
מאנטשיניע דער אונגאריש באהנען	24	50
אינסבריוקער לאזע	17	50
דרעזדנער לאזע צו 10 גולדען	20	—
וויאנער לאזע „ 20 „	42	50
מאנטר לאזע	40	—
מאלבסי לאזע „ 40 „	18	75
וויולסלאזע „ 10 „	50	50
מאלטלאזע „ 40 „	22	—
וואלענשטיין לאזע „ 20 „	45	20
סט.-גענאלס לאזע „ 40 „		

לאזע.	קי.	אל.
מאנטליניער לאזע צו 20 גולדען	—	25
מיילענער לאזע „ 100 „	128	50
דרעסדא „ 50 „	65	50
וואלדשטיינלאזע „ 20 „	32	—
הונגאריש מעטענלאזע „ 20 „	40	75
אונגאריש מעטענלאזע צו 100 גולד.	114	50
מהליסטאהלאזע	108	25
וויענער לאזע	120	25

יערטל-פאפיערע	קי.	אל.
אונגאריש נאדלרגעלד	112	22
אונגאריש פאפיערגעלד	84	50
אונגאריש גרינגעלדאבשנענגן	96	30
פעסטער-לאנאטער	94	25
וויענער-בריעפע	93	75
גאליציש	98	50
מוילענלאזע	95	50
אונגאריש איינגאנגס-אנלעהען	126	25
ווייגעלבענדאלאזע-אנגלעזאגען	94	50
פאנטשיניע דער אונגאריש באהנען	101	25
קלעפס צו 5 אינגאלד פרעצענט		
דער אונגאריש וואססרקעגן-באנט צו 5½ פרעצענט	—	98
דער אונגאריש אללגעמיינען באהנען	42	50
קלעפס-אנשאלד צו 5 אינגאלד	40	—
פרעצענט „ 10 „	199	—
פלאנקלאזע „ 40 „	105	—
דרעסדא צו 6 פרעצענט	87	50
דער אפפנבאהן	157	—
דער נארד-אפפנבאהן		

Eigenthümer u. verantwortlicher Redacteur: M. REIS. Budapest, 1881. — Druck v. M. Burian, Waitznerboulevard.

M. Reis

דיזע פאקולטאטווע צווייל-עהע איזט איינגעפירט אין ענגלאנד אונד אין דער שווייץ. — דיא נאטה-צווייל-עהע ענדליך בעשטעהט דארין, דאס דער שטאאט פיר יענע ברויט-ליטעו, וועלכע דער זעעל-זאָרגער איז אירגענד איינעס רעליגיאזען גרונדע ניכט טרויען וויל, איינע בעזאנדערע געוועטצליכע פארם בעשטיממט, אונטער וועלכער דיא בירגער-ליכע עהע פאללצאגען ווערדען קאנן. וועגן אלזאָ אין יודע איינע כריסטין הייראטהען אונד קיינער פאן ביידען דען גלויבען דעם אנדערן אנגעהמען וויל, וואדורך דיעזעס פאאר ניכט פאן איינעם גיסטלי-כען אונד ניכט פאן איינעם ראבבינער געטרויט ווערדען קאנן, זא מוס זיך וועגינסטענס אין טהייל דעם ברויט-פאאר־עס אלס קאנפעסיאנסלאזן ער-קלערען, וואדאנן ערסט דער בירגער-מיסטער דיא טרייאונג פארגענהמען קאנן. דיעזע נאטה-צווייל-עהע איזט פאר אללעס אין עסטעריך, דאנן אין דענגעמארק אונד אין שווידען-נארוועגען איינגעפיהרט וואָרדען. דיעזע לעטצטערע פארם דער צווייל-עהע, נעמליך דיא נאטה-צווייל-עהע זאָלל נון אויך אין אונגארן איינגעפיהרט ווערדען. — דאס איזט וואהל נאך זעהר וועניג. אבער מאן גלויבט, דאס דיא רע-גערונג ענדליך אויך אין זאָלכעס נעזעטץ ניכט איינברינגען וויזד!

* (דאס עדרד-בעבען.) איבער דאס פיר־טבארע ערד-בעבען אין דער אומגעבונג פאן גנאדעול ווירד נאך פאלגענדעס נעמעלדעט: דאס ערד-בעבען דויערטע 7 שטודען. 300 מענשען זינד דיעזעס אונגליקליכען ערייגנישס צום אפער געפאללען. זעלבסט דיא שטראסען האבען גראסע ערד-ריסס ערליטטען. פאן 500 שטאק-הייזערן וואָרדען 200 צערטריממערט אונד דיא איבריגען זינד נאנץ אונבעוואהנבאר. אללע איינוואהנער זינד איין דאס אפפענע פעלד געפליכטעט, לעבענס-מיטטעל פעהללען; דער שאדען איזט איינבערעכענ-באר. ביזהער וואָרדען 102 טאָדטע פאן אונטער דען טריממערן הערפארגעצאָגען.

* (דורך אונפארזיכטיגקייט-פערראונגליקט.) איס פאלדעש (פאל-באלטשער קאָמיטאט) ווירד בערכטעט: דער שאפ-נער דעם הייזיגען רעגאליגע-פעכטערס אבראהאם שטיינער וואר איס קעללער דעס איזראעליטישען גער מיט דער צובערייטונג פאן בראנטווייין בע-שעפטיגט. איס אונפארזיכטיגקייט איבערשטטע-טע דערזעלבע זיך מיט שפירטס. אלס ער דאנן דיא קערצע אין דיא האנד נאהם, איס נאכציזעהען, אב פאס שפירטס פיעל איסגעשטעטע וואָרדע, פינגען זיינע קליידער פיער, אונד דער אונגליקליכע שאנד „אס גי" אין איינעס שטעקליכען פלאממע-מעער. אין פאלגע דער עריליטטענען בראנד-וואונ-

וואָרדען נאטירליך דיא „נהעטטאס", וועלכע פאן דען איבריגע טהיילען דער שטאדט, נאמענטליך דעס נאכטס, אבגעשפערט וואָרען, בעזייטיגט. ווער האבען בעריים מיטגעטהיילט, דאס גנעמעהר אויך דיא שטאדט ראס דיא גיעדערייסונג דעס גהעטטאָ אָדער „ווענ-פיעטעלס" בעשלאָסען, אום אן דיע-זער שטעללע איינען גיען פראכטפאללען שטאדט-טהייל ענטשטעהען צו לאססען. דיא צייט ווירדע באלד דא זיין, וואָ פאן דעם יאהרטויזענדע אלטען „נהעטטאָ" אין ראס קיינע שפור מעהר פאָרהאנ-זיין ווירד.

דאס „גייע פעסטער שווינאל" בראכטע אין זיינער זאָנגנאנס-אוס־גאבע איינע בעמערקונגען איבער דיעזעס „נהעטטאָ", דיא עבען פיר דיא לע-זער איינעס יידישען בלאטטעס אס מיסטען אינ-טערעססע האבען קאָנגען. נאכדעם עס זיך יא הייר-ביא אום איין יודע-שטארטפיעטעל האנדעלט, וועלכעס זייט יאהרטויזענדען בעשטאנד, אום נונ-מעהר פאן דעם בעלעבענדען ווינדע דער פייהיט הינזוגעגעבלאזען צו ווערדען.

שאן צור צייט דעס צווייטען טעמפעלס (בית שני) וואָהנטען בעקאנגטלך אין ראס יודען. אלס דער כרסטליכע גלויבע אין ראס צור הערשאפט געלאנגט איזט, דא טרעב מאן דיא יודען ניכט אויס, דא מאן דיא יידישע רעליגיאן יא אלס דען באדען בעטראכטעטע. אוס וועלכעס דער כרסטליכע גלייבען עמפארגעוואכסען איזט. דאך וויזט מאן איהנען הארט אס פלוסס טיבער איינע שטעללע אן, וואָ זיא זיך נעדערלאססען דורפטען. עס וואר דיעזע שטעללע פיר מענשען-וואָהנונגען קיים גע-איינגעט, דא דער טיבער-פלוס אללע אהר אוס-טריטט אונד זיא גאנצע אומגעבונג מיט זיינען פלוטהען פערייסטעט. אבער טראָצדעם אונד אלל דעם האט דיעזעס „נהעטטאָ" זיינען בעשטאנד ביז איס דען הייטיגען טאג בעוועהרט.

(פאָרטזעטצונג פאָלגט.)

נייעסטעס.

איינע נעסטרינע דעפעשע איס קאָנסטאנטי-נאָפעל מעלדעט: דיא בעראטהונגען דער נעזאנד-טען-לאָנפערענץ אין קאָנסטאנטינאָפעל ווערדען שטרענג געהיימגעהאלטען. זא פיעל ווייס מאן, דאס דער נעזאנדטע דעס מיטלאנדס אין דיעזער קאָנפע-רענץ זאגטע: „יינען אויך הייר דיא נייבעש-טיר-קיטע גרענצ-אנגעלעגענהייט געאָרדנעט ווערדען זאָללטע, זא פיר־כטע איך דאך נאך אומעד. דאס מאן הייר אומזאָנסט בעראטהען האבען ווירדע, דא דיא גרענצען הייראאיס דען קרייג זיינ-שען אונד אויף קיינע אנדערע פערטטעלונג איינ-

דען פערשיעד דערזעלבע אס פ-טען דיעזעס. ער הינטערלייס אינע ווייטע געבעט פיק קינדערן אין גראָסטער נאָטה.

* (זיעדער איבער דיא מילי-טער-בעפרייאונגס-טאקס.) אין פאָרגער נומער האבען וויר בערייטס מיטטהייל-לונג געמאכט, דאס אללע יענע יונגען לייטע, וועל-כע אוס אירגענד איינעס גרונדע פאָם מיליטער-דיענסטע בעפ־ייט ווערדען אונד בין ענדע פעבער אידרע „פאסס־אָן" צור בעמעססונג דער „טאקסע" ניכט איינגעריכט האבען. מיט איינער דרייא- ביז זעכס-פאכען ערהאהונג דער טאקסע בעשטראפט ווערדען! אין דער הייפטשטאדט האט דיעזע נאכ-ריכט איינע אָלכע איפרעגונג הערפאָרגעפען, דאס פיר דען 13-טען דיעזעס איינע פערזאמטלונג אללער מיליטער-בעפ־ייטען יונגען לייטע בעשטיממט ווערדע, אום געמיינשאפטלך דיא נאָטהיגען שריט-טע נעגען דיא אנגעדראָהטע שטראפע איינצולייטען. אין דער טהאט איזט דיעזע שטראפע אויך איינע אונגערעכטע, דא דיא ניכט-איינרייכונג דער „פאס-סאָגען, ניכט אבזיכטלך, זאָנדערן בלאָס אוס אירטהום אינטערלאססען ווערדע. דיא יונגען לי-טע, דיא אס פאָרגען יאהרע אהרע „פאסס־אָגען" איינגעריכט, וואוסטען נעמלך ניכט, דאס דיעס אללערהרלך פאָן נייעס צו געשעהען האבע. וויא מן פערליטטע, איזט דער שטייער-אינשפעקטאר דער הייפטשטאדט זעלבסט גענינגט, דייסמאל דען טערמין פיר דיא איינרייכונג פאָן „פאסס־אָגען" זעלבסט צו פערלענגערן, דאמיט ניכט לייטע בע-שטראפט ווערדען. וויעלכע אירהער פפליכט גערינע גענוגט העפטען, וועגן זיא פאָן דערזעלבען אויך רעכטצייטיג אונטערריכטעט געוועזען ווערען. אין צוקונפט ווירד נונמעהר קיינע נאכזיכט אינטרע-טען, יעצטע ווערדען אללע מיליטער-בעפ־ייטען ווייסען, דאס זיא אללייהרליך פאָן נייעס „פאסס־אָגען" איינרייכען מיסען, דא זיא זאָנסט איינע דרייא- ביז זעכס-פאכע ערהאהטע טאקסע צו צאהלען האבען ווירדען; דיא אויסערדע, דיעפאָן ניכטס געוואוסט צו האבען, ווירד מאן נאטירליך אין צוקונפט ניכט מעהר געלטען לאססען!

דאס „גהעטטאָ" אין ראָם.

אינזערע לעזער ווייסען בעריים, דאס יענעס שטאדט-פיערטעל, וועלכעס פיהער אין דען נאָ-סען שטעדטען אלס אייפענטראלט פיר דיא יודען אנגעייעזען וואָרדע, דיא בעגעגנונג „גהעטטאָ" פיהרטע. זיידדעם דיא פייציגגקייט אויך דען יודען איינגעריימט וואָרדע אינד דיעזע זיך אין יעדעס טהיילע איינער שטאדט געדערלאססען דרפען — יענער צייט האט מאן נאך זעהר פיעל אויף דיא שטערנ-זעהעריי געהאלטען. מאן שטודירטע דיא אסטראָלאָגיע, (דיא לעהרע פאָן דער שטערנ-דייטעריי) מאן העלט דיא אסטראָלאָגיע פיר איינע קונסט, אויס דער פערשידענען שטעללונג דער געשטירנע קנפפטיגע ערייגנישס, נאכגע-לך אויך דאס שיקזאל פאָן מענשען, פאָרהערזאגען. זא אללגעמיין אויך דער וואונש ביא יעדעס מענשען איזט, אויסדרוק אום צוקונפט צו בליקען, זא אויס דיעזער וואונש אס זא מעהר ביא דענינגען צו פינדען, דא זיך מיט שטאאטס-געהיימנישסען אונד מיט דען נעפעהרלכען שטעגבנבעריכ-ביא האָפ בעשעפטיגען.

נאָך לעפטער נאהם דען שלייסעל אונד אפפנטע איינע בוחדער נעשלאָסעגע נעהיימע וישען-טהירע, וועלכע הינטיר אין דען טהורען יינעס פאלאסטעס פיהרטע, אין דיעזעס טהורס זאס נעמליך דער שטערנ-וועהר דאָנאָבע, דער אנגעבליכע שולער „דע ווידאלס", פאָן דעם שאן ווייר-לאנד (ווענע פאָרגע פאָרטעצונג) ערצעהלט האט! דיע-זער דאָנאָבע בעשעפטיגטע זיך מיט אללען גערעטטערהיין, מיט „קבלה", מיט „בשיף", מיט דער „אלכיעמיע" אונד מיט דער „אסטראָלאָגיע".

אין דיעזעס טהורע וואר דאָנאָבע (מיט יינעם פאָלגען נאמען דיעס ער אלאסקאָ דאָנאָבע) ווייט יענעס מאגע איינגעשלאָסען, אן וועלכעס לעפטער יענען אייפ-פרייטס ביא דער קאָנגין עליזאבעטה האטטען, פאָן וועל-כעם ווייר אס 30-טען קאָסטעל ערצעהלטען. אלאסקאָ דאָ-נאָבע העפטען אלזאָ, דא ער ווערדער דיעזער צייט פאָן דער איפענווערדע אבגעשלאָסען וואר, נאר ניכט ווייסען קאָנגען, וואס ווידערס מיט נאָך לעפטער פאָרגעגאנגען.

ניכט אן דאס פערבאָרגענע לעבען געוואהנט? וואר זיא קיינע מאָרגאנין? דייסעס זיא זיך אין פאָרטיגאל איבערהאלט אפפענטליך צייגען? וועגן איהר אייגער נאטטען צו פיר-שטעהען געבען, דאסס דאס בעקאנגט-ווערדען איהרער הייראטה אויך אינגליך בייגען קאָנגטע, זא ווייר זיא נע-נע דאייזך פערציכטען, אפפענטליך אלס דיא נעפאָן אָן לעפטער צו ערשיינען.""

„דיא האטטע לידער יעכט! איהר אפפענטליכע ערשיינונ וועגע הייר יעהר געפעהרליך. — דאך, ווייסט דיא וואָרנייא, דאס אבי אויף מייגעס פעפטע צו קעגיל. וואָרטה פאָר דער קאָנגען ערשיינען מיס? עליזאבעטה בע-שטעט דייכאיס דאריין, דיא אבי אין קעגיליאָרטה צו יעהען; דיא קעגנטס עליזאבעטה אונד ווייסט, דאס מאן דיא גיכט זא באלד אונד זא לייכט מיט איינער אויסרעדע אב-פעטיגען קאָנגען.""

„אונד גלויבט איהר, מיליאָרד, דאס איך איבער דיע-זען שווייריגען פונקט גיכט שאן פיעל נאכגעדאכט האבע; אבער נאך בין איך מיט דעם פלאטע גיכט פערטיג, אן דעם איך שטיעדע — איין פלאן, דער נעוויס דיא קאָנגען צו פ־ערדענשטעללט אונד אויך איינע פערהרטען נאטטען געפאללען ווייר. דאך וואָללען ווייר פיר יעטצט דאס גע-הייגטס דאָרט יוהען לאססען, וואָ עס עגען לייגטס.""

„גוט, זא נעהט אונד בריטע אין פלאן אויס. יעטצט פערלאססע מיך, איך ווינשע אללייגן צו זיין."

וואָרנייא עגטפפערנטע זיך, דא עס אויך אהנעהרן שאן שטעט אין דער נאכט וואר. נאָך לעפטער אפפענטע דאס פענסטער אונד בליקטע לאנגע אונד אנגיוהיג אויף דיא פיעלען גלענצענדען שטערנע אם הימעל הינטיר. צו

יענע צייט האט מאן נאָך זעהר פיעל אויף דיא שטערנ-זעהעריי געהאלטען. מאן שטודירטע דיא אסטראָלאָגיע, (דיא לעהרע פאָן דער שטערנ-דייטעריי) מאן העלט דיא אסטראָלאָגיע פיר איינע קונסט, אויס דער פערשידענען שטעללונג דער געשטירנע קנפפטיגע ערייגנישס, נאכגע-לך אויך דאס שיקזאל פאָן מענשען, פאָרהערזאגען. זא אללגעמיין אויך דער וואונש ביא יעדעס מענשען איזט, אויסדרוק אום צוקונפט צו בליקען, זא אויס דיעזער וואונש אס זא מעהר ביא דענינגען צו פינדען, דא זיך מיט שטאאטס-געהיימנישסען אונד מיט דען נעפעהרלכען שטעגבנבעריכ-ביא האָפ בעשעפטיגען.

נאָך לעפטער נאהם דען שלייסעל אונד אפפנטע איינע בוחדער נעשלאָסעגע נעהיימע וישען-טהירע, וועלכע הינטיר אין דען טהורען יינעס פאלאסטעס פיהרטע, אין דיעזעס טהורס זאס נעמליך דער שטערנ-וועהר דאָנאָבע, דער אנגעבליכע שולער „דע ווידאלס", פאָן דעם שאן ווייר-לאנד (ווענע פאָרגע פאָרטעצונג) ערצעהלט האט! דיע-זער דאָנאָבע בעשעפטיגטע זיך מיט אללען גערעטטערהיין, מיט „קבלה", מיט „בשיף", מיט דער „אלכיעמיע" אונד מיט דער „אסטראָלאָגיע".

אין דיעזעס טהורע וואר דאָנאָבע (מיט יינעם פאָלגען נאמען דיעס ער אלאסקאָ דאָנאָבע) ווייט יענעס מאגע איינגעשלאָסען, אן וועלכעס לעפטער יענען אייפ-פרייטס ביא דער קאָנגין עליזאבעטה האטטען, פאָן וועל-כעם ווייר אס 30-טען קאָסטעל ערצעהלטען. אלאסקאָ דאָ-נאָבע העפטען אלזאָ, דא ער ווערדער דיעזער צייט פאָן דער איפענווערדע אבגעשלאָסען וואר, נאר ניכט ווייסען קאָנגען, וואס ווידערס מיט נאָך לעפטער פאָרגעגאנגען.

יעצטע דיעזע נון נאָך לעפטער דיעזען אלאסקאָ פאָם טהורמע הערונטער — אונד נאך וועניגען אויינגבלי-קען טראָם אלאסקאָ אין דאס ציממער דעס נאָפען. דאס איזטדען דיעזעס אסטראָלאָגען וואר איין צוויבעלהאפטעס זיין באָרט וואר לאנג אונד ווייס, אונד וואָללטע איבער ווייגעס לאנגען שווארצען ראָק בין איבער דען ווידעגען גור-טעל הינאב, ער האטטע איינען ווידלען אונד זעלטאמען אויסדרוק אום ווייגעס; זיין בנגעטמטען וואר מיט אייגער נעווייסען ווידדע אונד ער שפראך מיט דעם דאמאלס זא גראָסמעכטיגען נאָפען פאָן לעפטער וויא איין לעהרער מיט ווייגעס אונפערשטעהענען שולער.

„נון, מיין האָכפערהרער אלאסקאָ; (זאגטע נאָך לעפטער אין אייגעס זאָלכען טאָגע, דאס אלאסקאָ קוים וואוסטע, אב דיעס ער־פיכטיגס אדער שאפפס וויא) אייערע פרייהייט פפאָפעפערהונג איזט ניכט אין ערפיללונג גענאנ-גען. איהר האבטט מיר פפאָפעפערהיהט, דאס נאָך מוסעקס אן ווייגער קראָנקהייט שטערבען ווערדע — אונד ער איזט גגגעגען!"

„מיין אָהן; (אנטוואָרטעטע אלאסקאָ, אלס האָהער אסטראָלאָג שפראך ער נעמליך דען נאָפען לעפטער מיט דעם טיטעל „אָהן" אן.) ערגיינגעס איך גור ניט דאראן, דאס איך דען טאָד דעס מוסעקס ניכט מיס פפאָרטזוכאנגט. דיא שטעללונג דער געשטירנע דייטע-טע וואָהל אויף ווייגען טאָד, אונד אים הימעל וואר אויך ווייגען טאָד בעשלאָסען; אבער אערלעסען לאָנ עס אין דער האנד דער נאטטערגען באָהטעריצייגיס, דען נאָפען מוסעקס צו בעגנאדיגען!""

(פאָרטזעטצונג פאָלגט.)

איז דענן דאס מענשליכע לעבען ניכט איין עוויגער קאמפף? זעהען ווייר ניכט איינען עוויגען קאמפף צווישען דעם אלטען אונד דעם נייען? איך דיא איינגיקייט דער אלטער כאנן ערסט דורך איינען קאמפף ערריכטט ווערדען! איך ווילל צוגעבען, דאס איך דער זיינגרייכסטע קריעג פיר איינצעלנע איין אונגליק בלייבט. נעהמען וויר אן: איין שטאאט האט אים קריעגע איין גראָסעס געביעט ערָאבערט אָדער פאָם פינדע איינגע מיליאַרדען אלס קריעגס-שטייער ערהאלטען. איזט אבער היעמיט עטוואס דען עלטערן געהאלפען, וועלכע אהדרען זאָהן, דיא לעטצטע שטיצע אהדרער אלטערן, אים קריעגע פערלאָרען? געוים ניין: אבער דיעזעס אונגלים מוס מראָמצדעם ערטראגען ווערדען, דא ערדער זיך דעם ווילנען נאָטטעס אונטערוויר־פען מוס!"

„אבערינגעס ווירד איך צוגעגעבען ווערדען מיסען, דאס דער קריעג איך גוטע זיטען האט. וויא פיעלע גראָסע מענגער, דיא זיך אים קריעגע אוס-געצייכנעט האבען, ווערען אהנע קריעג פיר אללע צייטען אונבעקאנגט געבליבען: איינעס נור כאנן איך זיא פערזיכערן. דאס הייסט דיא קריעגע ניכט מעהר אים אינשטרעסס דער מאָנארכען אונד דער רעגיערונגען געפיהרט ווערדען, זאָנדערן אים אינ-טערעסס דער פאָלקער. דיא פאָלקער האבען אללע קיינען גרונד, אבער דיא אונאנגענעהמליכ-קייטען דעם קריעגעס צו קלאגען, דא ער יא נור צו דעם צוועקע געפיהרט ווירד, אום אי הר וואהל אונד אהר גליק צו פאָרדערן!"

אין דיעזער וויזע ווירד מאָלטקע ווידערהאלט, דען קריעגאלם גערעכטעס מיטטעל צום וואהלשטאנד דע דער פאָלקער" צו שלדערן, ווענן איך זאגטט דיא גאנצע וועלט דען קריעג מיט זיינען שטראָמען פאָן מענשען-בלוט אלס דאס גראָסטע פערבעכען בעצייכנט!

אונד וואהער קאָממט עס? וויא כאנן איין זאָ קלוגער קאָפף, וויא גראָף מאָלטקע, איינען זאָלכען אונזינן פערשיידיגען? דיעזע פראגע האט איינגעגלייך גראָף מאָלטקע אין זיינעם שריבען זעלבסט בעאנטוואָרטעט. ער זאגטט נעמליך: „דער קריעג האט איך דיא גוטע זייטע, דאס מין דעמזעלבען מעגנער זיך איסצייבנען כאנגען, דיא זאגטט פיר אללע צייטען אונבעקאנגט געבליבען, דיא זאגטט פיר אללע צייטען אונבעקאנגט געבליבען ווערען!"

הייר־ין ליעגט דאס געהיימניס דער קריעגס-ליעבע מאָלטקעס. ער איזט בעקאנגטליך דער גראָסטע אונד געשיקטעסטע פעלד-הערר דער גע-גענוואָרט. ער האט זיינע גראָסע אונד זיינען יוהם דעם קריעגע צו פערדאנקען. אהנע קריעג ווערע ער איין אונבעקאנגטער מאנן געבליבען. ער מוס דאהער דען קריעג אלס וואָהלטהאט רוהמען. ער דאָרף ניכט זאגען: דער קריעג זייא איין פערבר-ע-

---

פאָלליעטאָן.

צווייא שוועסטערן.

(89-טע פאָרטשעטצונג.)

„וואָללט איהר מיך דאָך שעלטען (זאגטע וואָר-נייא וויישע), דאס איך ניכט גלייך בים ערסטען אנבליק פאָר דער כאנען דאס געהיימניס אונד דעסען פערוואהרונג איהר מיר זאָ אָפט אונד דרינגענד אנס הערץ געלעגט האבט? איך האבע יא דיעזעס לייגען-נעווענע ניכט הונטער אייזעם ריקען נעשפאָנגען, איהר וואָרעט יא זעלבער גוטגעגען, אלס איך דיעזע לייגע פאָר דער כאנען זאגטע, עס לאג יא אין אייער האנד, מיר צו ווידערשפרעכען אונד איך דורך דאס געשעהענדע דער וואהרהייט פאָר דער כאנען צו ריכטען, איך אבער, אלס אייער טייער דיענער, דורפטע דאס אהנע אייגען בעפעהל ניכט טהון."

„איך כאנן עס ניכט לייגגען (זאגטע לעכטער נאך אייגעס זייפצער), מיין אייגענער עהרגייץ איזט אן מיינער ליעבע צו מיינגע וויטבע — עס פעראָטהר נעגיאָדרען."

„מאָלאָרד! זאגטע לעכטער, אייגע לעבע זייא צור פערגעטהען אן אייער נאָסע נעגיאָדרען. דיעזע אייגע אונגליקליכע לעבע צו אט דאס איך פאָן אייגער אויס-דיכט אייגע ערע אונד מאכט אויסגעזאָלאָסען; פאָן אייגער זאָרגען אויסיכט, וויא זיא דיא וועלט קריגגט אנדערן צו בעסען פערמאג. אום נור אייגע נאסטיגע אפפעגטליך צור נעשען צו מאכען, האבט איהר אייך דאס גלייך פער-ציכטעט. איך ווילל עס צום קאנינג צו מאכען, אונד צום קאנינג פאָן אנגלאנד נאָך דאצו! — עס איזט קיין האנ-

בען, דענן דאנן ווערע ער זעלבסט נור דער הייפט-העלד איינעס פערברעכענס!

זאָ איזט עס! דאס מיליטער איזט אוממער פיר דען קריעג, דא עס אין פיריערנסצייטען נאָכ אבער־פלוסס ערשיינט, נאמענטליך האָהע אפפי-ציערע מיסען פיר דען קריעג שווערמען, דא זאָגטט איהר נאָכצער דאנן בעריטונגסלאָן שיינט, אונד עס איזט געווים, דאס דיא שטארקע מיליטער-מאכט, דיא הייטע יעדער שטאאט בעזיטצט, שילד איזט אן דען הייפיגען קריעגען. העטטען ווייר ניכט זאָ פיעל סאָלדאטען, דאנן ווירדע דער נוטצען אין דאָפ-פעלטע זיין: ווייר העטטען ערסטענס אין גערינגע-רעס קריעגס-באָדישעט, אונד ווייר ווירדען צווייטענס ניכט אוממער פאָן דער געפאהר איינעס קריעגעס בעדראָהט זיין! —

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

* (ד ר א צ ו ו י ל-ע ה ע.) וויא ווייר אים פאָרגען בלאטטע בעריכטעטען, העטטע מיניסטער-פרעזידענט טיסאָ אין ווען אין דער אוידיענץ פאָר דעם קאָניג, אונטער דען אין דיעזעס ווייסבאָדע נאָך צו ערלעדיגענדען אנגעלעגענהייטען איך דאס איינ-צוברינגענדע נעזעטץ איבער דיא צוויילע-עהע מיט דעם קאָניג בעשפראָכען. עס זאָללל דא בעשלאָס-סען ווערדען זיין. דאס מאן פאָרלייגגט אין אונגארן נור דיא נאָטה-צוויילע-עהע איינפיהרען ווערדע. דאס געסטר־יגע „נייע פעסטער שורנאל" ווידמעט דיע-זער אנגעלעגענהייט (אבער דיא צוויילע-עהע אין אונגארן) איינען לענגערען אָרטיקעל. אין דיעזעס הייסט עס: דיא צוויילע-עהע מאכטע אונד מאכט נאָך אוממער דער אונגארישען רעגיערונג אונגע-הייערע שווערינקייטען. אבערהייפט ווירד דער יעדער גענעגשטאנד, דער דיא קאטהאָלישע רעלי-גיאָן בעריהרט, אלס איין זעהר הייקלער בעטראָכ-טעט. דעם מאן ניכט נאָהע טרעטען ווילל. נאָך אוממער ווילל מאן ניכט דיא יידישע רעליגיאָן מיט דער קאטהאָלישען גלייכשטעללען אונד נאָך אומ-מער בלייבט דער אבערטייט אינעס בריסטען צום ווענטומע נעזעטצווידריג. דאס נעזעטץ אבער רעליגיאָנס-פרייהייט, וועלכעס בארגן אטוואס פאָר אייל יאהרען (28-טען פעבער 1870) פאָרלייגטע, שטעהט נאָך אוממער אלס לעערעס וואָרט אויף דעם פאפיער אונד כאנן ניכט צור אנגאהמע גע-לאנגען. דיא לעטצטע גראָסארטיגע רעדע דעס גראָפען פאָנען דעאק (אם 18-טען יוני 1873) וואר פיר דיא אינפהרונג דער רעליגיאָנס-פרייהייט אין אונגארן געהאלטען. דער גראָסע פאטר־יאָט שפראך מיט גראָסער בעגייסטערונג פיר דיא אינפהרונג דער „אבלייגאטאָרישען צווייל-עהע" אין אונגארן;

דיא מאָאָרטיעט דעם רייכסטאגעס ליעס זיך פאָן דיעזער רעדע הינרייסען אונד בעאנטאָנטע דיא אינפהרונג דער צווייל-עהע. אבער אלס דער רייש דער בעגייסטערונג פאָראָבער וואר, בליעב עס וויע-דער בייס לעערען אנטראָגע, אונד זאָ אָפט מאן דאס אונגאָרישע מיניסטעראָס איך דיא נאָטה-ווענדיגקייט איינעס געזעטצעס איבער רעליגיאָנס-פרייהייט אונד צווייל-עהע אויסמערקזאם מאכטע, דיא אנטוואָרטעטע עס איממער, דאס דער קיינע דעראָרטיגע נאָטהווענדיגקייט פאָרהאנדען זייא, דאס אונגארן נאר קיינעס רעליגיאָנס-פרייהייטס-געזעטצ-צעס בעדאָרף, דא דער טראהזעלבע רעליגיאָנס-פרייהייט הערדשע אונד נייטמאנד דענען גלייבענס פערפאָלגט אָדער אין זיינען בירגערליכען רעכטען פערקירצט ווירד. — יעטצט זאָלל אבער דיעזע אנגעלעגענהייט דאָך ניכט זאָ גלאטט אבלויפען: יעטצט ווערדען ווייר דאָך עטוואס פאָן אינער צווייל-עהע בעקאָממען מיססען, נעמליך אייגע נאָטה-צווייל-עהע. — בע-קאנגטליך גיבט עס דריערלייא פאָרמען דער צו-ווייל-עהע: ערסטענס דיא אָבלינאטאָרישע, צוויי-טענס דיא פאָקולטאטיווע אונד דריטטענס דיא נאָטה-צווייל-עהע. אללע דריי אָרטען בערוהען אויף דעם גרונד-זאטצע, דאס זיא דיא עהע-שליעסונג אלס אייגע בלאָס בירגערליכע האנדלונג בעטראכטען, דערען רעכטסקראָפט דער שטאאט צו בעשטיממען אונד צו בעשטיגען האט. דאס פרייזיגנסטע גע-זעטץ איזט דאס דער אָבלינאטאָרישען צווייל-עהע. דיעזע בעשטעהט דארין, דאס דיא בירגערליכע עהע-שליעסונג דער רעליגיאָזען עהע-שליעסונג פאָר-אנגעהען מיססע. דיא בירגערליך געטרייטען עהע-לייטע כאנגען נאָך איהרער צווייל-טרייאונג נאָך בעליעבען אויך דיא רעליגיאָזע טרייאונג פאָרגעד-מען. אבער דיעזע רעליגיאָזע צערעמאָניע איזט פיר דיא שטאאטליכע גלטיגקייט דער עהע ניכט נאָטה-ווענדיג אונד כאנן זאָמיט אויך ווענגליבען. דיעזע „פערפאָלגטענדע בירגערליכע עהע" (אָבלינאטאָ-רישע צווייל-עהע) וואָרדע בעקאנגטליך אים פאָרי-גען יאהרהונדערט נאָך דער גראָסען רעוואָלוציאָן אין פראנקרייך איינגעפיהרט אונד כאָם דאנן מיט דעם געזעטצבוכ נאפאָלעאָנס אויך נאָך בעליגען אונד אללאָר. אין אסטערדעם הערדשע הייטע דיא אָבלינאטאָרישע צווייל-עהע נאָך אין דען מיסטען דייטשען שטאאטען: אין אטאלין, אין דער שווייץ אונד אין דען פערייניגטען שטאאטען נאָרד-אמע-ריקאָס. — דיא פאָקולטאטיווע צווייל-עהע בעשטעהט דארין, דאס דיא בריטליטע נאָך איהרעם בעליע-בען עגטיערע דיא רעליגיאָזע אָדער דיא בירגער-ליכע עהע-שליעסונג זעהלען כאנגען. דער שטאאט אנערקענגט בוידע אלס רעכטסגילטיג.

פאָלליעטאָן.

צווייא שוועסטערן.

(89-טע פאָרטשעטצונג.)

„וואָללט איהר מיך דאָך שעלטען (זאגטע וואָר-נייא וויישע), דאס איך ניכט גלייך בים ערסטען אנבליק פאָר דער כאנען דאס געהיימניס אונד דעסען פערוואהרונג איהר מיר זאָ אָפט אונד דרינגענד אנס הערץ געלעגט האבט? איך האבע יא דיעזעס לייגען-נעווענע ניכט הונטער אייזעם ריקען נעשפאָנגען, איהר וואָרעט יא זעלבער גוטגעגען, אלס איך דיעזע לייגע פאָר דער כאנען זאגטע, עס לאג יא אין אייער האנד, מיר צו ווידערשפרעכען אונד איך דורך דאס געשעהענדע דער וואהרהייט פאָר דער כאנען צו ריכטען, איך אבער, אלס אייער טייער דיענער, דורפטע דאס אהנע אייגען בעפעהל ניכט טהון."

„איך כאנן עס ניכט לייגגען (זאגטע לעכטער נאך אייגעס זייפצער), מיין אייגענער עהרגייץ איזט אן מיינער ליעבע צו מיינגע וויטבע — עס פעראָטהר נעגיאָדרען."

„מאָלאָרד! זאגטע לעכטער, אייגע לעבע זייא צור פערגעטהען אן אייער נאָסע נעגיאָדרען. דיעזע אייגע אונגליקליכע לעבע צו אט דאס איך פאָן אייגער אויס-דיכט אייגע ערע אונד מאכט אויסגעזאָלאָסען; פאָן אייגער זאָרגען אויסיכט, וויא זיא דיא וועלט קריגגט אנדערן צו בעסען פערמאג. אום נור אייגע נאסטיגע אפפעגטליך צור נעשען צו מאכען, האבט איהר אייך דאס גלייך פער-ציכטעט. איך וועלכסט צום קאנינג צו מאכען, אונד צום קאנינג פאָן אנגלאנד נאָך דאצו! — עס איזט קיין האנ-

פערראָשט נעגען אונערע קאָניגין. דיעזעס צו זאגען. זיא ווייזדע דאדורך ערלאנגט האבען, וואס אללע טייזען אונ-טערהאנען איהר ווינשען: נעמליך אייגען טייזען, ערלען אונד מאספען נעמאהל!"

„דיא שווערמס, וואָרנייא! (אנטוואָרטעט לעכטער) ווייר האבען יא אין אונזערען צייטען נעגוג ערלעבט, וויא עס מעגגליך, וועלכע דורך דיא הייראָטהט מיט אייגער קאָנ-גין צו קאָניגען ווידערגען וואָללטען, ערגאנגען איזט, דענ-קט אין דען גראָסען דאָרנליא פאָן שאָטטלאנד, דער דיא קאָניגין מאָריא שטואָרט הייראָטהטע, אונד אס ערדע דורך פילווייר גען הוממעל נעשפענגט וואָרדע."

„איהר וואָללט איך דאָך ניכט צו דאָרנליא פער-גלייכען. דיעזער וואר אין נאָר, אין דריי־פאָכער עיעל, — העטטע אבער מאָריא שטואָרט דאס גליק נעדאכט, איך צו הייראָטען, זאָ ווידער זיא אייגען נעמאהל פאָן נאָגען אנ-דעם שטאָפפע ערהאלטען אונד דייער אין איהר אייגע עבענזא פאָלגאָטע, אלס ליעבע-פאָללע נאסטיג נעפיג-דען האבען."

„וואָהל נעשפראָכען, מיין ליעבער וואָרנייא, עס איזט וואהר, גראָף דאָרנליא קאָנגטע דיא ווייבער צו ווענג, אין מאָגן, דער פיר פערשטאנדען העטטע, מיט מאָריא אומגע-נעהען, ווערע צו אייגעס גלוקליכען קאָניגע פאָן שאָטט-לאנד אונד פיעלליכט אויך פאָן אנגלאנד נעווארדען. — נאָגען אנדערס אבער איזט עס בייא עליזאבעטה. דייזע אין אין ווייב אונד קיין ווייב; אין מאָגן אונד קיין מאָגן; מיר קאָממט עס פאָר, אלס האבע איהר נאָגטט צו דעם הערצען אייגעס ווייבעס דען קאָפף אייגעס מאָגנעס נעגעבען, אים דיא טראָגט ישען איהרעס ווייבליכען הערצענס צו איבער-

---

ווארכען. — אין איהר קענגט זיך קיין מענש איים, זיא ווירד בעזוייזע מייגער ליעבע אנגעהמען אונד זיא ערווידערן; זיא ווירד זאָלכע גלעגענהייט צור אנגעהרונג נעבען, וואס בייא אייגעס אנדערען ווייבע שאָן דאס האָכסטע בערייטען ווירד. — אבער זאָ עס צור אייגענליכען זאכע (עוס נעגענ-שאנדע דער הייראָטה) קאָממען זאָללטע, דא ווירדע זיא מיך וויא אייגען פערמדען צוריקשאָפען, אלס העטטע זיא מיך גיע נעקאנגט."

„איך נוט; איך דיעזע ווייזע דער קאָניגין עלזאָ-בעטה מוס מאן איסטעטען. בליבעט אלזאָ נור דאס שפיעל-צייג אהרער לעבע; איהר ווירד דאנן איהר בעפאָרצוגטער גנעסטלינג אונד קאנגטע עס בליבען — אבער נור ווענן אייערע אמי ווייטער אים שלאָסע צו קומאָר אין איהרער עטעגגען פערבאָרגענהייט בליבט."

„אמע אמי! (ריעף לעכטער נאך אייגעס טיעפען ווייפצער) זיא ווייזט זאָ ווהלגלייכטט, אפ נאָטט אונד מעג-שען אלס מיינע נעמאהלען אנערקאנגט צו ווערדען!"

„אבער מילאָרד; איזט דער וואנזש איהרער אמי אויך פערגעפטט? דאס איזט דיא פראגע, דיא וואָללטע מיט אייך אהנע הייראָטה ניכט צוזאמטען לעבען — נון, דיא הייראָטה איזט געשעהען, איהר ווירד מיט איהר רעגער-רעכט געהייס, דיא איזט אייגע נעגעהרטע אונד גלייבטע נאָטטט אין דען ווייטען, אין דען אייגע פפלייכטט זיך איהרע געזעלשאפט אין דען ווייטען, אין דען אייגע פפלייכטט אייך ניכט אונדערס-וואהרן פערזעטצען. וואס וויל דיא מער? איך בין פעטט אינצייטטט, דאס אייגע זאָ אנטטט מיט אייך אין דער קלייגטטען, פער-באָרגנטטען הייטטט גלייכלך דענען קאנגט. איזט דיא דענן